

FİTNE VE NİFAK

Nifak, bireysel boyutu ile zihinsel bir şüphe ve tereddüt, parçalanmış bir hayattır. Toplumsal açıdan ise güven bunalımı ve huzursuzluk, sonuçta birbirinden uzaklaşmış hayatlardır. Nifak, Allah'ın yarattığı tabiatı bozmaktır. Selim bir fitrattan kopmanın en tabii sonucu, kişilik kayması, davranış bozuklukları ve kişinin kendine yabancılaşmasıdır. Dün olduğu gibi bugün de insanın hem kendisiyle hem de toplumla ilişkilerinde sağlam bir zemin bulamamasına yol açan nifak, bir insanlık sorunudur.

Nifak öyle bir ateştir ki, kime bulaşırса onu yakması; gönlünü teşvişle, aklını fesatla doldurması; hayırlı amellerini küle çevirmesi kaçınılmazdır. Hastalıklı bir ruha ve problemlili bir kişilik yapısına işaret eden nifak, aynı zamanda insanın anlam ve değer dünyasında meydana gelen bir sapmadır. Münafık, ikiyüzlülüğü hayat tarzı olarak benimsemiş, çift kişilikli insandır. Küfrünü saklayıp sözde imanını dile getirirken aslında küfre bağlı, imana ihanet halindedir.

Maddi çıkar elde etme, sosyal ve siyasî mevkiini koruma, itibar ve nüfuz kazanma gibi amaçlarla ortaya çıkan nifakın Mekke döneminde karşılığı bulunmamaktadır. İslâm medeniyeti, bireysel ve sosyal bir sorun olan nifakla ilk kez Medine'de tanışmış, Saadet Asrında nifak ve münafıklık bir mabed olarak inşa edilen "Mescid-i Dırar"da görünür hale gelmiştir. Medine'de bir güç ve otorite haline gelmesinin ardından çeşitli sebeplerle İslâm'ı kabul etmeyen bazı kimseler, Müslüman olduklarını ilan etmişler ve Resûl-i Ekrem (sas) bu kişilerin beyanlarını dikkate alarak onları Müslüman kabul etmiştir. Çıkar ekseni bir inanç izharında bulunan bu nifak sahipleri hakkında Yüce Rabbimiz, "Onların kalplerinde bir hastalık vardır. Allah da onların hastalığını çoğaltmıştır." (Bakara 2/10) buyurarak içinde buldukları bulanık hali bizlere tasvir etmiştir.

Medine döneminde Müslümanların bir ümmet oluşturması, ortak bilinç geliştirmesi ve ortak hareket etme imkânı elde etmesi, münafık karakterinin ortaya çıkmasında etkili olmuştur. Müslümanların nifakla imtihanı önceleri Resûlullah'la (sas) birlikte hareket edip etmeme açısından değerlendirilirken sonraki dönemlerde nifakın fitneye dönüşmesi toplumsal bir krizi ifade etmiştir.

Tarihte Müslümanların Moğollar ve Haçlılar gibi dış dünyalardan kaynaklı siyasi ve fikri problemlerle yüzleşmeleri neticesinde yaşadıkları kaosa "kriz" ismi verilirken, İslâm dünyasının kendi bünyesinde meydana gelen karmaşa ve çatışmalar "fitne" olarak isimlendirilmiştir. Tarihimizin şahit olduğu nifak hadiseleri, toplumsal birlik ve beraberliği bozan, huzur ve ahengi yerle bir eden eksen kaymaları her ne kadar siyasi gibi gözükse de din daima bir istismar aracı olarak kullanılmıştır.

İslâm tarihindeki en önemli fitne dalgası, Hz. Osman'ın şehit edilmesiyle başlamıştır. Hz. Ali'nin hilafet dönemi, İslâm toplumunda iç savaşların meydana geldiği; Cemel ve Sıffin gibi acı çarpışmaların yaşandığı; Hakem Olayı sonrasında Haricilerin tarih sahnesine çıktığı yıllardır. Sonuçta Hz. Ali de şehit edilecek, fitne kazanı ise kaynamaya devam edecektir.

Aslında Müslümanların ilk defa karşı karşıya kaldıkları kaos bu değildir. Hz. Ebu Bekir döneminde irtidad ve irtica hareketleri, peygamberlik iddiasıyla ortaya çıkanlar ve zekât vermeyi reddedenler olmuştur. Ancak bunlar İslâm dairesinde görülmediği için fitne hareketi şeklinde değerlendirilmemiştir. Oysa Hz. Osman'ı şehit edenler, Müslüman olduklarını iddia eden ve onun arkasında namaz kılan insanlardır. Dolayısıyla Hz. Osman'ın katli ile yaşanan olayların nasıl değerlendirilmesi gerektiği, büyük günahı işleyeninin durumu gibi meseleler itikadî bölünmelere de sebep olmuştur.

İkinci büyük fitne ise önemli bir değişimin başlangıç noktası olarak kabul edilen ve Muaviye'nin, oğlu Yezid'i veliaht tayin etmesi ile başlayan süreçtir. Peygamber torunu Hz. Hüseyin'in çoğu yakın akrabalarından meydana gelen yetmiş kadar Müslüman'la birlikte Kerbela'da şehit edilmesi, fitnenin zirvesidir. Bu dönemde Müslümanların Medine'de muhasara altına alınması, hemen akabinde Mekke muhasarasının gerçekleşmesi İslâm dünyasında günümüze kadar devam eden derin kırılmalar oluşturmuştur.

Üçüncü fitne hadisesi ise, Emevi halifelerinden Velid b. Yezid'in, kendisine karşı ayaklanan amcaoğlu Yezid b. Velid'in adamları tarafından öldürülmesi ve takip eden yıllarda ortaya çıkan iç karışıklığın Abbasi Devleti'nin kuruluşuyla sonuçlanmasıdır.

Fitne olarak isimlendirilen tüm bu hadiselerde toplumsal istikrar bozulmuş, bir kaos, hem de kendilerini Müslüman olarak isimlendiren gruplar tarafından meydana getirilmiştir. Unutulmamalıdır ki insanları Müslüman olmaya zorlamak, dini bir icbar konusu haline getirmek sadece nifakı ortaya çıkarır. Aynı şekilde din yanlış anlaşıldığı ve menfaat merkezli tevil edildiğinde de nifak üretir ve mensuplarını tutarsız birer münafık yapar.

Bugün de İslâm toplumu büyük nifak hareketleri ve fitnelerle mücadele etmektedir. FETÖ, DEAŞ ve benzeri yapılar İslâm toplumlarının yapısını bozmakta; dine, dinî anlayış ve düşünceye zarar vererek toplumda kaos oluşturmaktadırlar. Ülkemizde ve İslâm coğrafyasında yaşanan nifak ve fitne hareketlerinin, İslam'ın mutedil ve sahih çizgisinden sapmış oldukları halde kendilerini Müslüman olarak isimlendiren kimseler eliyle gerçekleştiriliyor olması düşündürücüdür. Fitne küresel anlamda teröre dönüşebilmekte, nifak kıtalar dolaşmakta, insanların birbirine olan güvenini bitirmektedir. Herkesin kendi görüşüne ve düşüncesine yegâne hakikat gözüyle baktığı bir dünyada, ne karşılıklı görüş alışverişinden, ne uyumdan, ne de rahmeti tecelli ettirecek güçlü bir uzlaşıdan söz edilebilir.

Günümüzde Müslümanlar arasında vuku bulan tefrika hareketlerinin temelinde, mevcut tarihi ihtilafların abartılması ve görüş ayrılıklarının derinleştirilerek yeni bir gerilim hattına dönüştürülmesinin yanı sıra, İslâm toplumları üzerinde gerçekleştirilmek istenen siyasal mühendisliklerin payı da göz ardı edilmemelidir. Yaratılış gaye ve hikmetini hiçe sayan, din kardeşliği mefhumunu unutan ve maalesef şer odakları tarafından beslenen çekişmeler; etnik, kültürel ya da mezhepsel gerekçelerle büyümektedir. Birbirinin canına kıymayı sözüm ona gerçek bir dindarlık olarak yansıtmaya çalışan, birbirinin varlığını kin ve hasetle perdeleyen bir ihanet çabası, gözlerden kaçmamaktadır.

Böyle bir ortamda bize düşen öncelikle münafık karakterinin yetişmesine meydan

verecek her türlü eğitim ve kültür ortamıyla mücadele ederek dürüst, insafli, merhametli nesiller yetiştirmektir. Din-i mübin-i İslâm'ın asli kaynaklarını doğru bir metodoloji ile anlamak ve sahih doğru dini bilgi ile insanımızı buluşturmak. Fitneyi, öldürmeden daha şiddetli görerek kardeşlik ahlak ve hukukunu sahip çıkmaktır. Eski ayrışmalar üzerinden nemalanmak isteyenlere de yeni ötekileştirme söylemleri üretenlere de fırsat vermemektir. İslam ümmetinin birliği ve Müslüman toplumların huzuru ancak vahdetimizi, uhuvvetimizi, itidalimizi ön planda tutmakla; nifak karşısında her türlü riski göze alarak hakkı, hakikati, adaleti ve ahlakı savunmakla mümkün olacaktır.